

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Kristýna Čupová

Název práce: Optimalizace objemu vůči povrchu: reflexe ekogeografických pravidel postkranální kostry (Bergmannova a Allenova pravidla) ve tvaru lebky

Oponoval (*u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě*):

Anna Pankowská

1. **CÍL PRÁCE** (*uveďte, do jaké míry byl naplněn*):

Cílem DP bylo zjistit, zda u populací z odlišných klimatických pásem dochází ke změně ve velikosti a tvaru lebky v souvislosti s Bergmannovým pravidlem. Cíl práce byl splněn.

2. **OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ** (*náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.*):

Úvod do problému diplomové práce je srozumitelný a jasně napsaný. Nicméně bych více zdůraznila, vymezení pojmů tvar a velikost lebky. V cíli a hypotézách již Kristýna s termíny pracuje a není zcela jasné, jak je definována velikost a jakými rozměry lze získat hodnotu kulatosti (kromě toho termín „cirkularita“ pro popis morfologie v ČJ asi není správný). Dále dělení na neurocranium a splanchnocranium neodráží funkci, ale vývoj (funkčními jednotkami jsou obličejová a mozková část). Teoretický úvod je příliš obsáhlý někde se informace i opakují (např. cylindrický model je na s. 19 i 13). Autorka píše velmi dobře a čtivě, ale redukce by práci prospěla.

Kapitoly Materiál a Metody jsou přehledné. V Matriálu autorka zmiňuje, že do svého souboru nepřiradila lebky z testovacího souboru (podle Howells, 1996). Zajímalo by mě, jak Kristýna celkově vybrala svůj soubor a zda v jejím výběru hrála roli chronologie. Velikost lebky je pravděpodobně ovlivněna časovými trendy (viz studie: Rock et al. (2005)* kteří se zabývají právě signifikantní změnou velikosti lebky (resp. výšky lebky) v průběhu posledních 650 let). V Materiálu by měl být uveden časový rozsah souboru, aby se dal případně tento faktor diskutovat. Dále mi v textu chybí „klíč“, podle kterého autorka vybírala rozměry. Jaké rozměry přesně stanovují kulatost a velikost? Opět bych očekávala hlubší teoretické pozadí o velikosti a kulatosti v souvislosti s výběrem rozměrů. V Diskuzi (na s. 78) jsou zmíněné rozměry, které nejvíce ovlivňují „tvar“, ale čekala bych nějaký jasnější výčet rozměrů pro hodnocení tvaru v Metodách. Tvar lebky zřejmě vyžaduje jiný způsob hodnocení jako je např. geometrická morfometrie (o které se autorka v diskuzi zmiňuje jen velmi okrajově). V práci celkově schází teoretické vymezení problému hodnocení tvaru, jako proměnné nezávislé na rozměrech. Proto jsou zřejmě i výsledky týkající se tvaru nejednoznačné.

Kapitola Výsledky mohla být prezentována v redukované podobě. Tabulky 4 až 6 bych vložila do příloh. První část výsledků (ANOVA) se mohla vyřešit sloučením grafů, možná i tabulek. Domnívám se, že tabulek a grafů je v DP příliš (37 grafů a 24 tabulek).

*Rock WP, Sabieha AM, and Evans RIW. 2006. A cephalometric comparison of skulls from the fourteenth, sixteenth and twentieth centuries. *Br Dent J* 200(1):33-37.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Jazykový projev je na velmi dobré úrovni. Kapitoly jsou přehledné. Nemám žádné konkrétní připomínky. Pouze u grafů bych změnila barvy (asi bych nekombinovala červenou a růžovou).

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Přestože je diplomová práce příliš obsáhlá, je dobře a přehledně napsaná. Inovace a originalita DP mohla být užším zaměřením a zejména v orientaci na problém hodnocení tvaru lebky.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Některé doplňující otázky jsou v textu.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):

Doporučuji k obhajobě a navrhuji známku velmi dobře.

Datum: 25.5.2015

Podpis:

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie